

Prasátko pro Zlatou kapličku. Každý mohl pomoci

S rozvíjející se ideou národního obrození se v hlavách českých vlastenců v polovině 19. století zrodila myšlenka na stavbu důstojného kamenného divadla, monumentálního svatostánku národní kultury a symbolu české národní svébytnosti. Ustavený Sbor pro zřízení českého národního divadla rozmístil při této příležitosti po vlastech českých plechové pokladničky, vyrobené podle projektu architekta Josefa Zítka, které tak věrně kopírovaly skutečnou podobu budoucí Zlaté kapličky. Do nich pak každý mohl

vhodit nějakou tu zlatku či krejcar a přispět tak prostřednictvím veřejné sbírky i v těch nejzapadlejších koutech vlasti. Že tomu tak skutečně bylo, dokládá fakt, že jedna z těchto pokladniček se dochovala ve sbírkách meziříčského muzea, ačkoliv okolnosti, za jakých se v muzeu ocitla, či případně jméno jejího dárce, už zůstanou nejspíš navždy zahaleny tajemstvím.

Při stavbě samotné budovy bylo myšleno na podpoření symboliky národní jednoty ale i jinak, dalo by se říct že vskutku od základů. Právě do jejich zdiva totiž byly vsazeny symbolické základní kameny ze svahů památných hor a kopců, které se vinou dějinami českého národa. Z Moravy do Prahy putovaly základní kameny dva; z Hostýna a bájněho Radhoště. Právě druhý jmenovaný byl dokonce vůbec prv-

ním kamenem, který do Prahy roku 1868 doputoval. Radhošský kámen byl po vylomení hrubě opracován, opatřen nápisem, nazzdoben a koňským povozem přivezen do vlakové stanice v Polomi u Hranic, v té době široko da-

leko jediné. Odtud putoval v doprovodu rožnovských občanů do Prahy, kam s velkou slávou přijel 5. května. Na staveništi jej očekával František Palacký, jehož prostřednictvím byl kámen symbolicky předán jménem moravské země coby důkaz nerozlučného svazku Čech a Moravy pod korunou svatováclavskou. Samotná slavnost položení základního kamene proběhla 16. května, načež byly všechny kameny z památných míst Čech a Moravy zazděny do základového zdiva budovy. Tam jsou návštěvníkům koneckonců k vidění do dnešních dní.

Mgr. Ivana Martišková, historik Muzea regionu Valašsko

Foto: pokladnička Sboru pro postavení Národního divadla ve sbírkách MRV. Foto: archiv MRV

